

Ekstremistiske netværk i nærområdet spiller stadig en vigtig rolle for radikalisering

Den fysiske tilstedeværelse af militante salafistiske grupper, radikale moskéer, karismatiske personligheder og tætte vennegrupper kan være forskellen på, hvorfor der foregår radikalisering i ét område, men ikke i et andet ellers socioøkonomisk lignende område.

Forfatter

Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme.

Peer-review

Manni Crone, faglig koordinator og seniorforsker, DIIS-Dansk Institut for Internationale Studier.

For organiserede netværk udnytter og tiltrækker de underkendte, marginaliserede og vrede unge i området med budskabet om en bedre verden, hvor de unge vil spille en vigtig rolle samt opnå respekt og anerkendelse.

Det er hovedkonklusion i rapporten, *Fear Thy Neighbor: Radicalization and jihadist attacks in the West*, som bygger på undersøgelser af 51 gennemførte terrorangreb i Europa, USA og Canada i perioden 2014-2017.

Rapporten er udarbejdet af L. Vidino, F. Marone og E. Entenmann i samarbejde med The International Centre for Counter-Terrorism (ICCT) i Holland og George Washington

Universitys Program on Extremism i USA, der peger på yderligere to væsentlige konklusioner:

1. Terrorangrebene gerningsmænd i perioden 2014-2017 var ofte knyttet til ISIL.
2. I perioden 2014-2017 kom terrortruslen primært fra landenes egne borgere og kun i begrænset omfang fra flygtninge og illegale immigranter.

Gerningsmændene var ofte knyttet til ISIL

De tre terrorangreb i Paris i 2015 og angrebet i Bruxelles i marts 2016 var planlagt af en fransktalende enhed inden for ISIL's udenrigsefterretningstjeneste udenfor de to landes grænser. Terrorgruppens tætte relationer medvirkede til, at de kunne holde kommunikationen hemmelig.

ISIL's efterretningstjeneste benyttede dog også sociale medier til at finde lokale sympatisører. Herefter etableredes der kontakt via krypterede platforme, hvor der kunne ydes teknisk og operationel vejledning igennem til udførelse af et terrorangreb.

Endeligt har enkelte individer tilsluttet sig en ekstremistisk ideologi og efterfølgende udført terror. Visse personer har måske på et givent tidspunkt været i kontakt enten fysisk eller online med ISIL-relaterede personer, men selve planlægningen og udførelsen af angrebet foregår uden støtte.

Gerningsmændenes tilknytning til ISIL:

- Ca. 8 pct. handlede efter direkte ordre fra ISIL's lederskab.
- Ca. 26 pct. havde ingen forbindelse til ISIL eller andre grupper, men var inspireret af deres ideologi.
- Ca. 66 pct. havde begrænset forbindelse til ISIL-grupper, men udførte angrebene uafhængigt af disse.

Truslen kom primært fra egne borgere

Rapporten viser, at 73 procent af de undersøgte terrorangreb blev udført af det pågældende lands egne borgere. Derimod havde ca. fem

procent status som flygtning eller asylansøger på gerningstidspunktet, mens ca. seks procent var illegale immigranter.

Derudover nåede rapporten frem til følgende om gerningsmændenes baggrund:

- Ca. 18 pct. var vendt tilbage fra områder kontrolleret af "jihadister".¹
- Ca. 57 pct. havde en kriminel baggrund.
- Ca. 82 pct. var allerede kendt af myndighederne.

Betydning for den danske forebyggelse

Forskningen viser altså, at det ofte er veletablerede og organiserede kræfter, som trækker i trådene – både i den fysiske verden og online. I en dansk kontekst stemmer dette overens med gruppen, Kaldet til Islam. De erklærede dele af Tingbjerg for Sharia-zone i 2011, og i 2016 kom det frem, at en lang række danske syriensfarere var rekrutteret igennem gruppen.

Radikalerende netværk som Kaldet til Islam kan for eksempel være bygget op omkring erfarne og indflydelsesrige personer med internationale forbindelser til islamistiske netværk. Kaldet til Islam havde blandt andet kontakt til højtstående personer i organisationen Islam4UK, som løbende er blevet kendt ulovlig af de britiske myndigheder. Når det handler om onlineaktiviteter havde ISIL en afdeling bestående af erfarne og højtuddannede tidligere efterretningsofficerer fra Saddam Husseins sikkerhedstjeneste, som var specialiseret i manipulation, propaganda og rekruttering.

Alligevel peger rapporten på, at der lokalt i det forebyggende arbejde bør være fokus på at tilbyde alternative fællesskaber til de ekstremistiske netværk.

Om peer-review

Reviewet er foretaget for at kontrollere, at forskningsresuméet gengiver et dækkende billede af originalteksten: *Fear Thy Neighbor: Radicalization and jihadist attacks in the West*, udarbejdet af L. Vidino, F. Marone og E. Entenmann.

Noter

1. Vidino, Marone & Entenmann (2017) anvender begrebet jihadister, hvorimod Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme benytter begrebet ekstremistiske islamister.

Litteratur

Vidino, L., Marone, F. and Entenmann E., 2017. *Fear Thy Neighbor: Radicalization and jihadist attacks in the West*. Program on Extremism, The George Washington University og ICCT.

Nationalt Center for Forebyggelse af Ekstremisme

© 2018 Nationalt Center for
Forebyggelse af Ekstremisme

Tlf. 72 14 27 00
E-mail: ekstremisme@siri.dk
www.stopekstremisme.dk

April 2018

Alle rettigheder tilhører Nationalt
Center for Forebyggelse af
Ekstremisme.

Udgivelsen kan frit hentes på www.stopekstremisme.dk

Nationalt Center for Forebyggelse af
Ekstremismes udgivelser kan frit citeres
med tydelig kildeangivelse.